

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

**РЕЗЮМЕ НА ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ
НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА
ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
КЪМ 30.06.2026 г.**

Министерството на околната среда и водите е структурирано в ЦА, ИАОС, 15 РИОСВ, 4 БД и 3 ДНП, като от 11.03.2022 г. към МОСВ преминава и Националният институт по метеорология и хидрология.

Политиките, осъществявани от МОСВ и неговите структури, са:

- Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда;
- Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност;
- Политика в областта на други бюджетни програми.

Функциите на МОСВ и структурите към него, свързани с изпълнението на горепосочените политики, са представени в програмния бюджет на министерството в рамките на следните десет бюджетни програми:

- Бюджетна програма 1900.01.01 „Оценка, управление и опазване на водите на Република България“;
- Бюджетна програма 1900.01.02 „Интегрирана система за управление на отпадъците, опазване на почвите“;
- Бюджетна програма 1900.01.03 „Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух“;
- Бюджетна програма 1900.01.04 „Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси“;
- Бюджетна програма 1900.01.05 „Информиране, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол“;
- Бюджетна програма 1900.01.06 „Оценка и управление на въздействието върху околната среда“;
- Бюджетна програма 1900.01.07 „Управление на дейностите по изменение на климата“;
- Бюджетна програма 1900.02.01 „Национална система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност“;
- Бюджетна програма 1900.03.01 „Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология“;
- Бюджетна програма 1900.04.00 „Администрация“.

В отчета е направен преглед на изпълнението на осъществяваните от МОСВ и неговите структури политики, както и на всяка бюджетна програма за периода 01.01.2026 – 30.06.2026 г., като са описани степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели и на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото, изпълнените дейности за предоставяне на съответните услуги по бюджетните програми, отчетени са заложените показатели за изпълнение и др.

Преглед на изпълнението на политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда

Стратегическата цел на политиката е опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал, подобряване на управлението на отпадъците, преход към ефективна кръгова и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика от гледна точка на използването на ресурсите и провеждане на устойчива политика за постигане на здравословна околна среда и защита на населението от свързани с околната среда въздействия.

В рамките на дейностите по прилагане на политиката по управление на водите се осъществява оперативно управление на водите на национално ниво и международно сътрудничество във връзка с прилагане на европейското законодателство. Във връзка с актуализацията на ПУРБ за периода 2028-2033 г., в периода 29.12.2025 г. – 04.02.2026 г. са публикувани Докладите за междинен преглед на значимите проблеми при управлението на

водите за четирите района за басейново управление с цел консултации със заинтересованите страни и обществеността, като от басейновите дирекции (БД) са организирани и проведени срещи по места. Стартирани са проекти за актуализацията на ПУРБ, финансирани от Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС 2021-2027 г.), с бенефициенти – БД „Дунавски район“, БД „Източнобеломорски район“ и БД „Западнобеломорски район“. През 2026 г. е обявена нова процедура само за ПУРБ на Черноморски район, като проектното предложение на БД „Черноморски район“ е в процес на оценка. През първото полугодие на 2026 г. се изпълняват дейности по преразглеждане и актуализация на Предварителната оценка на риска от наводнения, която е първия етап от актуализацията на ПУРН за периода 2028-2033 г. Разработването на стратегическите документи се извършва от басейновите дирекции в рамките на проекти, финансирани от ПОС 2021-2027 г.

Чрез утвърдените от министъра на околната среда и водите месечни графици и изменения към тях е проведено гъвкаво управление на комплексните и значими язовири, съобразно наличните в тях обеми и заложената стратегия в годишния график, с което са осигурени питейно-битовото водоснабдяване на населението, предстоящия напоителен сезон и нуждите на енергетиката, както и запазване на акумулиран обем за следващата година. Предвид повишените завирени обеми на язовирите и специфичните технически особености по съоръженията са поставени необходимите ограничения с цел защита от наводнения. МОСВ и БД уведомяват своевременно и напомнят на местните власти да прилагат предвидените в ПУРН 2022-2027 г. мерки и да следят актуалната хидрометеорологична информация и прогнозите за опасни явления, издавани от НИМХ.

Продължава провеждането на целенасочена политика по управление на отпадъците, чиято цел е да допринесе за увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и подход, отчитащ целия „жизнен цикъл на продуктите и материалите“. През отчетния период са издадени 68 разрешения за трансграничен превоз на отпадъци – 45 за внос, 7 за износ и 16 за транзит, по реда на Регламент (ЕО) № 1013/2006. Разработени са проекти на следните нормативни актове: ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване; ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса; НИД на Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори; НИД на Наредба № 3 от 22 май 2013 г. за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид и НИД на Наредба № 4 от 2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци, като работата по тяхното приемане продължава през второто шестмесечие на 2026 г.

Запазва се като цяло тенденцията за подобряване качеството на въздуха на национално ниво по отношение на показателя $ФПЧ_{10}$, като през 2025 г. за пета поредна година Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух не отчете превишения на средногодишната норма за $ФПЧ_{10}$ на национално ниво. С ПМС № 33 от 13 февруари 2026 г. за изменение и допълнение на Наредбата за реда и начина за организиране на националните инвентаризации на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата (обн., ДВ, бр. 18 от 17.02.2026 г.), изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2024/299 са въведени в българското законодателство. ЕК е уведомена за това на 24.02.2026 г. с цел закриване на процедура за нарушение № 2025/0014. През м. януари 2026 г. ЕК взе решение за закриване на процедура за нарушение № 2009/2135, касаеща превишаването на пределно допустимите стойности на серен диоксид.

През първото полугодие на 2026 г. продължава изграждането на Националната екологична мрежа, състояща се от защитени територии и от защитени зони по „Натура 2000“. Издадени и обнародвани в Държавен вестник са 20 заповеди на министъра на околната среда и водите за обявяване на нови защитени територии и промяна в площта, режимите и категорията на съществуващи такива – обявени са 12 нови защитени територии, увеличена е площта на 7 съществуващи защитени територии, прекатегоризирана е 1 защитена територия и е променен

режима на дейностите на 1 защитена територия. В напреднал етап на процедиране са още 12 предложения за обявяване на нови защитени територии. Издадени и обнародвани са също 11 заповеди за актуализация на площта на защитени територии на основание чл. 42, ал. 6 от ЗЗТ, в резултат на по-точни замервания. Прието е ПМС № 5 от 12 януари 2026 г. за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, приета с ПМС № 7 от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 5 от 15.01.2026 г.).

През отчетния период усилията са насочени и към дейностите по предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти, като се търси балансиран подход между развитието на производствените сектори и ограничаването на негативните въздействия на икономическите дейности върху околната среда. Оказвано е съдействие на възложители, граждани и институции във връзка с практическото прилагане на нормативната уредба в областта на превантивните инструменти – оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционни предложения и екологична оценка (ЕО) на планове и програми. Проведени са консултации и срещи за ориентиране на възложители на най-ранен етап на техните инвестиционни намерения, както и за обсъждане на текущи процедури по ОВОС и ЕО и/или за обсъждане на конкретни казуси. В резултат на проведени процедури по ОВОС и по ЕО са издадени 1227 бр. административни актове. Предприети са също действия за постигане на дигитализация на ресурсите в обхвата на превантивните инструменти (вкл. поддръжка на съществуващите информационни системи, интеграция на информационни системи, работа с внедрен в предходния период софтуерен продукт за случаи на непосредствена заплаха за екологични щети или на причинени екологични щети).

През първото полугодие на 2026 г. продължава изпълнението на Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и Плана за действие към нея за периода до 2030 г., включително координацията със секторните институции по изпълнението на мерките за адаптация. В процес на подготовка е Междинната оценка за изпълнението на Стратегията за периода 2020-2024 г., която ще послужи като основа за последващото ѝ актуализиране. Продължава също работата по актуализирането на Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г., включително провеждането на процедурата по екологична оценка и оценка за съвместимост. В периода 8-18 юни 2026 г. е взето участие в 64-та сесия на Спомагателните органи към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК), проведена в гр. Бон, Федерална република Германия. В рамките на заседанията, под координацията на Председателството на Съвета на ЕС и ЕК са съгласувани общите позиции на ЕС и са проведени преговори по ключови въпроси, свързани с подготовката на предстоящата Конференция на страните по РКООНИК (COP31). Осигурено е участието на България в търговете на квоти за емисии на парникови газове, като в периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. са генерирани финансови приходи за страната в размер на 307 млн. евро. Прието е ПМС № 69 от 15 юни 2026 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, свързани с прилагането на Европейската система за търговия с емисии (обн., ДВ, бр. 56 от 19.06.2026 г.), както и РМС № 476 от 24.06.2026 г. за приемане на План за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия.

Продължава осигуряването от страна на МОСВ на възможности за участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда – проведени са 66 обсъждания на административни и нормативни актове с участието на обществеността. Броят на поддържаните бази данни и публични регистри през периода е 388. Подготвени и проведени са 22 национални кампании по повод датите от Международния екологичен календар, в рамките на които от МОСВ и неговите структури са проведени над 700 информационно-образователни мероприятия, обхванали над 28 590 деца и ученици от близо 790 училища и детски градини в страната. Регионалните структури на МОСВ продължават да поддържат и развиват информационно-посетителски центрове на територията на страната.

Основен принос за формирането на устойчиви модели на обществено поведение и за осигуряване на качествена и здравословна околна среда имат осъществяваният ефективен превантивен, текущ и последващ контрол за спазване на екологичното законодателство. В резултат на ефективното взаимодействие и обмен на информация между МОСВ и компетентните органи с контролни правомощия (Агенция „Митници“ и РИОСВ), през отчетния период е осигурен надзор за законосъобразното въвеждане на отпадъци на територията на Република България. От 15-те РИОСВ са извършени 10 244 проверки на 8841 обекта и са дадени 2746 предписания. От 4-те БД са извършени 4624 проверки и са дадени 945 предписания за отстраняване на констатираните нарушения. Издадени от РИОСВ и БД са 413 наказателни постановления, с които са наложени санкции на обща стойност над 1,65 млн. евро.

➤ Отчет на показателите за полза/ефект

Област на политика: Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за полза/ефект:			
1. Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: • подобро водоснабдяване; • подобро пречистване на отпадъчни води; • защита от наводнения	бр. жители	170 070 126 000 97 197	112 128 101 139 30 914
2. Допълнителен капацитет за оползотворяване/ рециклиране на отпадъци	тона	55 000	0*
3. Управление и защита на природни местообитания и видове чрез: • приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове; • осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастващи плодове)	брой	12 900	0** 372***
4. Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител PM_{10})	бр. жители	2 952 217	1 028 087****
5. Емисии на парникови газове на национално ниво	ktCO ₂ eq*****	37 594	Отчита се на годишна база.

* В рамките на приоритет 2 „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027 г. са обявени две процедури, свързани с изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци. Към момента, проектите по тези процедури са в процес на изпълнение.

** По отношение на плановете за действие за растителни и животински видове, 16 броя са разработени с финансовата подкрепа на ОПОС 2014-2020 г. и са приети през 2023 г. Плановете за действие за растителни и животински видове за настоящия отчетен период не са възлагани.

*** Издадени разрешителни за паша от трите дирекции на национални паркове.

**** Оценка за показателя е направена по предварителни данни от мониторинга на качеството на атмосферния въздух към 31.12.2025 г., които е възможно да претърпят промяна след тяхната проверка. Оценка за показателя за 2026 г. може да бъде направена след 31.12.2026 г., след като бъдат отчетени резултатите от мониторинга на качеството на атмосферния въздух на годишна база.

***** килотона въглероден диоксид еквивалент

Преглед на изпълнението на политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост

Стратегическата цел на политиката е мониторинг на околната среда, анализ и оценка на състоянието на компонентите и факторите на околната среда за изготвяне и предоставяне на информация, която да служи за основа за вземане на решения относно ефективността и целесъобразността на провежданите политики в областта на околната среда.

Актуализирани са програмите за мониторинг по всички компоненти и фактори на околната среда. Мониторингът по компоненти и фактори на околната среда се извършва в планирания обхват и в съответствие със заложените целеви стойности в програмния и ориентиран към

резултатите бюджет на МОСВ за 2026 г.

Обработена е и е изготвена необходимата информация от извършения мониторинг на околната среда съгласно изискванията на националното законодателство и ангажиментите, произтичащи от членството на България в ЕС/ Европейската агенция по околна среда (ЕАОС).

Поддържат се и се развиват информационните системи и публичните регистри. Разширява се и се обновява информацията в базите данни за подсистемите на Националната система за мониторинг на околната среда. Поддържа се и се обновява използвания софтуер. Актуализират се общите номенклатури на поддържаните бази данни.

През отчетния период са извършени 18 докладвания по международни ангажименти на данни по компоненти и фактори на околната среда.

Ежедневно се изготвят и публикуват на новата интернет страница на ИАОС бюлетини за състоянието на атмосферния въздух и радиационната обстановка в страната, които са реализирани като уеб-приложение, с което автоматично се предоставя информация от базата данни. Изготвени са тримесечни бюлетини за състоянието на околната среда, както и Годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух за 2025 г., до които е осигурен публичен достъп на интернет страницата на ИАОС. Изготвен е Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България през 2024 г., който след приемане от Министерския съвет ще бъде публикуван на интернет страницата на ИАОС.

➤ Отчет на показателите за полза/ефект

Област на политика: Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
<i>Показатели за полза/ефект:</i>			
1. Изпълнени програми за мониторинг на компонентите и факторите на околната среда	брой	12	12
2. Поддържани информационни системи/ системи с публичен достъп на НСМОС	брой	20/12	20/12
3. Поддържани регистри с публичен достъп	брой	19	20*
4. Изготвени доклади за състоянието на околната среда	брой	10	9
5. Докладвания до международни институции	брой	27	18

* В допълнение на прогнозните целеви стойности, през първото полугодие на 2026 г. е разработен и публикуван Регистър на лицата, които пускат на пазара обувки и текстил.

➤ Обобщен отчет на разходите с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	МОСВ (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	30 273 966
1.	Персонал	24 823 915
2.	Издръжка	4 986 119
3.	Капиталови разходи	463 932
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	30 273 966
1.	Персонал	24 823 915
2.	Издръжка	4 986 119
3.	Капиталови разходи	463 932
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	2 277 097

1.	Издръжка	1 115 495
	в т.ч. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства - Средства за изплащане на обезщетения за щети, нанесени от кафява мечка и корморан, съгласно чл.79, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча	46 107
	в т.ч. стипендии	9 584
	в т.ч. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	1 105 911
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	92 592 421
	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	73 720 583
	Национален доверителен екофонд	122 900
	П "Околна среда" 2021-2027 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	10 326 089
	ПУДООС	8 147 045
	Програма "LIFE"	37 763
	Програма „Техническа помощ“ 2021 – 2027 г.	1 855
	Трансгранично сътрудническо - проекти	79 257
	Проекти по Плана за възстановяване и устойчивост	2 400
	Швейцаро-Българска програма за сътрудничество "Опазване на околната среда и климата"	154 529
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	94 869 518
		0
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	32 551 063
		0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	125 143 484
	Численост на щатния персонал в т.ч. щатни бройки на делегирани бюджети	1 780
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	672
	Численост на извънщатния персонал	117

➤ Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми

Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите (в евро)	Общо консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1900.01.00	Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	93 597 884	12 017 117	81 580 767	11 971 010	11 971 010	0	81 626 874	46 107	81 580 767
1900.01.01	Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водите на Република България"	50 117 767	2 859 773	47 257 994	2 859 773	2 859 773	0	47 257 994	0	47 257 994
1900.01.02	Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите"	9 584 867	1 232 695	8 352 172	1 232 695	1 232 695	0	8 352 172	0	8 352 172

1900.01.03	Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	17 736 125	728 904	17 007 221	728 904	728 904	0	17 007 221	0	17 007 221
1900.01.04	Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	11 290 068	4 592 722	6 697 346	4 546 615	4 546 615	0	6 743 453	46 107	6 697 346
1900.01.05	Програма 5 "Информаране, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол"	1 408 647	601 214	807 433	601 214	601 214	0	807 433	0	807 433
1900.01.06	Програма 6 "Оценка и управление на въздействието върху околната среда"	1 691 827	1 691 827	0	1 691 827	1 691 827	0	0	0	0
1900.01.07	Програма 7 "Управление на дейностите по изменение на климата"	1 768 583	309 982	1 458 601	309 982	309 982	0	1 458 601	0	1 458 601
1900.02.00	Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	5 031 020	5 025 783	5 237	5 025 783	5 025 783	0	5 237	0	5 237
1900.02.01	Програма 8 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	5 031 020	5 025 783	5 237	5 025 783	5 025 783	0	5 237	0	5 237
1900.03.00	Други бюджетни програми	8 969 615	8 918 686	50 929	6 687 696	6 687 696	0	2 281 919	2 230 990	50 929
1900.03.01	Програма 9 "Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология"	8 969 615	8 918 686	50 929	6 687 696	6 687 696	0	2 281 919	2 230 990	50 929
1900.04.00	Бюджетна програма „Администрация“	17 544 965	6 589 477	10 955 488	6 589 477	6 589 477	0	10 955 488	0	10 955 488
	Общо разходи	125 143 484	32 551 063	92 592 421	30 273 966	30 273 966	0	94 869 518	2 277 097	92 592 421